

CCR: Normele de stabilire a contravențiilor trebuie redactate cu precizie pentru a permite cetățeanului să își controleze conduita (motivare)

Normele prin care sunt stabilite contravențiile trebuie redactate cu suficientă precizie pentru a permite cetățeanului să își controleze conduita, astfel încât să fie apt să prevadă, într-o măsură rezonabilă, consecințele care ar putea rezulta din săvârșirea unei anumite fapte, precizează Curtea Constituțională, în motivarea deciziei prin care a admis sesizarea Avocatului Poporului privind OUG ce reglementează amenzile în starea de urgență.

"Normele prin care sunt stabilite contravențiile trebuie să indice în mod clar și neechivoc obiectul material al acestora în chiar cuprinsul normei legale sau acesta trebuie să poată fi identificat cu ușurință, prin trimiterea la un alt act normativ cu care textul incriminator se află în conexiune, în vederea stabilirii existenței sau inexistenței contravenției. Norma trebuie redactată cu suficientă precizie pentru a permite cetățeanului să își controleze conduita, astfel încât să fie apt să prevadă, într-o măsură rezonabilă, consecințele care ar putea rezulta din săvârșirea unei anumite fapte. Altfel spus, legea trebuie să definească în mod clar contravențiile și sancțiunile aplicabile, fiind necesar ca destinatarul normei să cunoască din însuși textul normei juridice aplicabile care sunt actele, faptele sau omisiunile ce pot angaja răspunderea sa contravențională", se precizează în motivare.

Cu toate acestea, arată judecătorii constituționali, prevederile articolului 28 alineatul (1) coroborate cu articolul 9 alineatul (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului 1/1999 nu indică "în mod clar și neechivoc", în cuprinsul normei legale, actele, faptele sau omisiunile care constituie contravenții și nici nu permit identificarea cu ușurință a acestora, prin trimiterea la actele normative cu care textul incriminator se află în conexiune.

"Astfel, art. 9 alin. (1), care vorbește despre 'toate măsurile stabilite în prezenta ordonanței de urgență, în actele normative conexe, precum și în ordonanțele militare sau în ordine, specifice stării instituite', nu poate fi considerat o normă de trimitere. În absența indicării cu exactitate a dispozițiilor legale la care se face trimiterea, nu sunt respectate regulile de tehnică legislativă cuprinse în art. 50 alin. (1) teza întâi din Legea 24/2000, potrivit căruia: "În cazul în care o normă este complementară altei norme, pentru evitarea repetării în text a acelei norme, se va face trimitere la articolul, respectiv la actul normativ care o conține", se menționează în document.

Potrivit Curții, dispozițiile articolului 28 din OUG 1/1999 stabilesc în mod nediferențiat faptele care atrag răspunderea contravențională.

"Prevederile art. 28 din Ordonanța de urgență a Guvernului 1/1999 nu numai că nu prevăd concret faptele care atrag răspunderea contravențională, dar stabilesc în mod nediferențiat pentru toate aceste fapte, independent de natura sau gravitatea lor, aceeași sancțiune contravențională principală. În ceea ce privește sancțiunile contravenționale complementare, deși legea prevede că acestea se aplică în funcție de natura și gravitatea faptei, atâta vreme cât fapta nu este circumscrisă, evident că nu se poate determina nici natura sau gravitatea sa pentru a stabili în mod just sancțiunea complementară aplicabilă", precizează CCR.

Judecătorii constituționali mai spun că prevederile articolului 28 din OUG 1/1999 nu întrunesc exigențele de claritate, precizie și previzibilitate.

"În concluzie, Curtea constată că, întrucât prevederile de lege supuse controlului de constituționalitate impun o obligație generală de a respecta un număr nedefinit de norme, cu dificultate identificabile, și stabilesc sancțiuni contravenționale, neincrimând fapte concrete, încalca principiile legalității și proporționalității care guvernează dreptul contravențional. Așa fiind, Curtea constată că prevederile art. 28 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 1/1999, caracterizate printr-o tehnică legislativă deficitară, nu întrunesc exigențele de claritate, precizie și

previzibilitate si sunt astfel incompatibile cu principiul fundamental privind respectarea Constitutiei, a suprematiei sale si a legilor, prevazut de art.1 alin. (5) din Constitutie, precum si cu principiul restrângerii proportionale a drepturilor si libertatilor fundamentale, prevazut de art. 53 alin. (2) din Constitutie", se arata în motivare.

Pentru aceleasi argumente, Curtea retine ca imprecizia textului de lege supus controlului de constitutionalitate afecteaza, în consecinta, si garantiile constitutionale care caracterizeaza dreptul la un proces echitabil, consacrat de articolul 21 alineatul (3) din Constitutie, inclusiv componenta sa privind dreptul la aparare, drept fundamental prevazut de articolul 24 din Constitutie.

Pe 6 mai, Curtea Constitutionala a României a admis sesizarea Avocatului Poporului asupra articolului 28 din Ordonanta de urgenta a Guvernului 1/1999 privind regimul starii de asediu si regimul starii de urgenta si a Ordonantei de urgenta a Guvernului 34/2020 pentru modificarea si completarea OUG 1/1999.